

วันอาทิตย์ที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2561

ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โทรศัพท์ 02-727-3594-6 โทรสาร 02-727-3595

<http://www.nidapoll.nida.ac.th> <http://www.twitter.com/nidapoll> และ <http://www.facebook.com/nidapoll>

E-mail : nida_poll@nida.ac.th / nidapoll.nida@hotmail.co.th

“พ.ร.บ. ยา ฉบับใหม่ ประชาชนได้ประโยชน์ ?”

เรียน บรรณาธิการบริหาร / บรรณาธิการข่าว / หัวหน้าข่าว

ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เปิดเผยแพร่ผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “พ.ร.บ. ยา ฉบับใหม่ ประชาชนได้ประโยชน์ ?” ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 3 – 4 กันยายน 2561 จากประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป กระจายทุกภูมิภาค ระดับการศึกษา และอาชีพทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,250 หน่วยตัวอย่าง เกี่ยวกับการแก้ พ.ร.บ. ยา (ฉบับใหม่ กรกฎาคม 2561) โดยแก้ไขจาก พ.ร.บ. ยา พ.ศ. 2510 มาตรา 21 ผู้รับอนุญาตขายส่งยาแผนปัจจุบันต้องมีเภสัชกรชั้นหนึ่งประจำอยู่ ณ สถานที่ขายยา ประจำอยู่ตลอดเวลาที่เปิดทำการ (เภสัชกรชั้นหนึ่ง หมายความว่า ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งในสาขาเภสัชกรรม) เป็น พ.ร.บ. ยา (ฉบับใหม่ กรกฎาคม 2561) ให้ตัดข้อความ “เภสัชกร” เป็น “ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ” ถ้าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ สามารถจัดหาผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ มาทำงานแทนได้ และให้วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพ สามารถจ่ายยาได้ การสำรวจอาศัยการสุ่มตัวอย่างด้วยความน่าจะเป็นจากบัญชีรายชื่อฐานข้อมูลตัวอย่างหลัก (Master Sample) ของ “นิด้าโพล” ด้วยวิธีแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นภูมิตามภูมิภาค จากนั้นในแต่ละภูมิภาคสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95.0

จากการสำรวจเมื่อถามถึงผลดีหรือผลเสียต่อประชาชนกับการที่ “พ.ร.บ. ยา ฉบับใหม่” เอื้อประโยชน์ให้วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพสามารถเปิดร้านขายยาได้เหมือนกับเภสัชกร พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.20 ระบุว่า **ส่งผลเสีย** เพราะ วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพไม่มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ เท่ากับเภสัชกรที่จบมาเฉพาะด้าน ขณะที่บางส่วนระบุว่า ส่งผลทำให้มีร้านขายยาเพิ่มมากขึ้น รองลงมา ร้อยละ 46.48 ระบุว่า **ส่งผลดี** เพราะ จะได้มีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพก็มีความรู้ความสามารถ ไม่น้อยกว่าเภสัชกร และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการซื้อยามากขึ้น เนื่องจากในบางครั้งเภสัชกรก็ไม่สามารถวินิจฉัยโรคได้ถูกต้องอย่างแพทย์ และร้อยละ 2.32 ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับยาที่ควรปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 32.08 ระบุว่า การขายยาทางออนไลน์ รองลงมา ร้อยละ 15.92 ระบุว่า การให้วิชาชีพอื่นสามารถเปิดร้านขายยาได้โดยไม่ต้องขออนุญาต ร้อยละ 13.12 ระบุว่า การโฆษณาอันตราย ร้อยละ 12.80 ระบุว่า การผสมยาถือเป็นการผลิตยาใหม่ต้องมีการควบคุมเข้มงวด ร้อยละ 12.16 ระบุว่า การขายยาชุด ยาแบ่งขาย ร้อยละ 10.80 ระบุว่า การจัดประเภทของยาตามหลักสากล คือ จำยาตามใบสั่งแพทย์ จำยาโดยเภสัชกร ยาสามัญที่ประชาชนซื้อได้เอง ร้อยละ 0.88 ระบุว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาให้บริการด้านยาแก่ประชาชน และร้อยละ 2.24 ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ

ด้านความเชื่อมั่นของประชาชนต่อบุคลากรวิชาชีพอื่นในสายสุขภาพว่าจะสามารถจ่ายยา/ขายยาได้เทียบเท่ากับเภสัชกร พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.00 ระบุว่า **ไม่เชื่อมั่น** เพราะ เภสัชกรมีความรู้ ความชำนาญมากกว่าบุคลากรวิชาชีพอื่นในสายสุขภาพ เนื่องจากเรียนตรงตามหลักสูตรและตรงกับสายงาน ขณะที่บางส่วนระบุว่า ต้องการผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางในการแนะนำหรือจ่ายยา รองลงมา ร้อยละ 29.44 ระบุว่า **เชื่อมั่น** เพราะ บุคลากรวิชาชีพอื่นในสายสุขภาพมีความรู้ความสามารถเทียบเท่ากับเภสัชกร และร้อยละ 2.56 ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ

ท้ายที่สุดเมื่อถามถึงการยอมรับให้วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพสามารถจ่ายยา/ขายยาโดยไม่มีเภสัชกรควบคุม พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 77.04 ระบุว่า **ยอมรับไม่ได้** เพราะ ผู้ที่จะจ่ายยาได้นั้นต้องเป็นเภสัชกร หรือมีเภสัชกรคอยควบคุมการจ่ายยา ขณะที่บางส่วนระบุว่า ไม่มีความมั่นใจหากเป็นวิชาชีพอื่นที่ไม่ได้จบเฉพาะทาง ไม่มีความเชี่ยวชาญเทียบเท่าเภสัชกร อาจจ่ายยาไม่ตรงกับโรคที่เป็นหรือจ่ายยาผิด รองลงมา ร้อยละ 21.12 ระบุว่า **ยอมรับได้** เพราะ เป็นการเปิดกว้างในด้านอาชีพมากขึ้น เนื่องจากวิชาชีพอื่นในสายสุขภาพก็มีความรู้ความสามารถเทียบเท่ากับเภสัชกร และร้อยละ 1.84 ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง พบว่า ตัวอย่าง ร้อยละ 9.76 มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพฯ ร้อยละ 25.60 มีภูมิลำเนาอยู่ปริมณฑล และภาคกลาง ร้อยละ 18.64 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคเหนือ ร้อยละ 31.68 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 14.32 มีภูมิลำเนาอยู่ภาคใต้ ตัวอย่าง ร้อยละ 51.84 เป็นเพศชาย ร้อยละ 48.08 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 0.08 เป็นเพศทางเลือก ตัวอย่าง ร้อยละ 5.12 มีอายุ 18 – 25 ปี ร้อยละ 15.68 มีอายุ 26 – 35 ปี ร้อยละ 24.96 มีอายุ 36 – 45 ปี ร้อยละ 34.08 มีอายุ 46 – 59 ปี ร้อยละ 19.12 มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และร้อยละ 1.04 ไม่ระบุอายุ ตัวอย่าง ร้อยละ 92.24 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 3.76 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 1.04 นับถือศาสนาคริสต์ / ฮินดู/ซิกข์/ิว/ไม่นับถือศาสนาใด ๆ และร้อยละ 2.96 ไม่ระบุศาสนา

ตัวอย่าง ร้อยละ 19.76 สถานภาพโสด ร้อยละ 73.68 สมรสแล้ว ร้อยละ 3.52 หม้าย หย่าร้าง แยกกันอยู่ และร้อยละ 3.04 ไม่ระบุ สถานภาพการสมรส ตัวอย่าง ร้อยละ 26.64 จบการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 30.32 จบการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 7.44 จบการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 26.56 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 5.76 จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และร้อยละ 3.28 ไม่ระบุการศึกษา

ตัวอย่าง ร้อยละ 13.44 ประกอบอาชีพข้าราชการ/ลูกจ้าง/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 13.36 ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน ร้อยละ 21.36 ประกอบอาชีพเจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ ร้อยละ 13.92 ประกอบอาชีพเกษตรกร/ประมง ร้อยละ 16.08 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป/ผู้ใช้แรงงาน ร้อยละ 16.72 เป็นพ่อบ้าน/แม่บ้าน/เกษียณอายุ/ว่างงาน ร้อยละ 1.52 เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 0.16 เป็นพนักงานองค์กรอิสระที่ไม่แสวงหากำไร และร้อยละ 3.44 ไม่ระบุอาชีพ ตัวอย่างร้อยละ 11.84 ไม่มีรายได้ ร้อยละ 24.32 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท ร้อยละ 23.44 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001–20,000 บาท ร้อยละ 14.24 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001–30,000 บาท ร้อยละ 6.48 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001–40,000 บาท ร้อยละ 9.36 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 10.32 ไม่ระบุรายได้

1. ท่านคิดว่า การที่ “พ.ร.บ. ยา ฉบับใหม่” เอื้อประโยชน์ให้วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล เทคนิคการแพทย์ เป็นต้น สามารถเปิดร้านขายยาได้เหมือนกับเภสัชกร จะส่งผลดีหรือผลเสียต่อประชาชน อย่างไร

ผลดีหรือผลเสียต่อประชาชนกับการที่ “พ.ร.บ. ยา ฉบับใหม่” เอื้อประโยชน์ให้วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพ สามารถเปิดร้านขายยาได้เหมือนกับเภสัชกร		ร้อยละ
ส่งผลเสีย เพราะ	วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพไม่มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ เท่ากับเภสัชกรที่จบมาเฉพาะด้าน ขณะที่บางส่วนระบุว่า ส่งผลทำให้มีร้านขายยาเพิ่มมากขึ้น	51.20
ส่งผลดี เพราะ	จะได้มีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพก็มีความรู้ความสามารถ ไม่น้อยกว่าเภสัชกร และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการซื้อยามากขึ้น เนื่องจากในบางครั้งเภสัชกรก็ไม่สามารถวินิจฉัยโรค ได้ถูกต้องอย่างแพทย์	46.48
ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ		2.32
รวม		100.00

2. ท่านคิดว่า ปัญหาเกี่ยวกับยาข้อใดที่ควรปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

ปัญหาเกี่ยวกับยาที่ควรปรับปรุงแก้ไขมากที่สุด		ร้อยละ
	การขายยาทางออนไลน์	32.08
	การให้วิชาชีพอื่นสามารถเปิดร้านขายยาได้โดยไม่ต้องขออนุญาต	15.92
	การโฆษณาอันตราย	13.12
	การผสมยาถือเป็นการผลิตยาใหม่ต้องมีการควบคุมเข้มงวด	12.80
	การขายยาชุด ยาแบ่งขาย	12.16
	การจัดประเภทของยาตามหลักสากล คือ จำยาตามใบสั่งแพทย์ จำยาโดยเภสัชกร ยาสามัญที่ประชาชนซื้อได้เอง	10.80
	การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาให้บริการด้านยาแก่ประชาชน	0.88
	ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ	2.24
รวม		100.00

3. ท่านมีความเชื่อมั่นหรือไม่ ว่าบุคลากรวิชาชีพอื่นในสายสุขภาพจะมีความสามารถในการจ่ายยา/ขายยาได้เทียบเท่ากับเภสัชกร

ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อบุคลากรวิชาชีพอื่นในสายสุขภาพว่าจะสามารถจ่ายยา/ขายยาได้เทียบเท่ากับเภสัชกร		ร้อยละ
ไม่เชื่อมั่น เพราะ	เภสัชกรมีความรู้ ความชำนาญมากกว่าบุคลากรวิชาชีพอื่นในสายสุขภาพ เนื่องจากเรียนตรงตามหลักสูตรและตรงกับสายงาน ขณะที่บางส่วนระบุว่า ต้องการผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางในการแนะนำหรือจ่ายยา	68.00
เชื่อมั่น เพราะ	บุคลากรวิชาชีพอื่นในสายสุขภาพมีความรู้ความสามารถเทียบเท่ากับเภสัชกร	29.44
ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ		2.56
รวม		100.00

4. ท่านยอมรับได้หรือไม่ หากให้วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพสามารถจ่ายยา/ขายยาโดยไม่มีเภสัชกรควบคุม

การยอมรับให้วิชาชีพอื่นในสายสุขภาพสามารถจ่ายยา/ขายยาโดยไม่มีเภสัชกรควบคุม		ร้อยละ
ยอมรับไม่ได้ เพราะ	ผู้ที่จ่ายยาได้นั้นต้องเป็นเภสัชกร หรือมีเภสัชกรคอยควบคุมการจ่ายยา ขณะที่บางส่วนระบุว่า ไม่มีความมั่นใจหากเป็นวิชาชีพอื่นที่ไม่ได้จบเฉพาะทาง ไม่มีความเชี่ยวชาญเทียบเท่าเภสัชกร อาจจะจ่ายยาไม่ตรงกับโรคที่เป็นหรือจ่ายยาผิด	77.04
ยอมรับได้ เพราะ	เป็นการเปิดกว้างในด้านอาชีพมากขึ้น เนื่องจากวิชาชีพอื่นในสายสุขภาพก็มีความรู้ ความสามารถเทียบเท่ากับเภสัชกร	21.12
ไม่ระบุ/ไม่แน่ใจ		1.84
รวม		100.00

ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพฯ	122	9.76
ปริมณฑลและภาคกลาง	320	25.60
ภาคเหนือ	233	18.64
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	396	31.68
ภาคใต้	179	14.32
รวม	1,250	100.00

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	648	51.84
หญิง	601	48.08
เพศทางเลือก	1	0.08
รวม	1,250	100.00

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 – 25 ปี	64	5.12
26 – 35 ปี	196	15.68
36 – 45 ปี	312	24.96
46 – 59 ปี	426	34.08
60 ปีขึ้นไป	239	19.12
ไม่ระบุ	13	1.04
รวม	1,250	100.00

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	1,153	92.24
อิสลาม	47	3.76
คริสต์/ฮินดู/ซิกข์/ยิว/ไม่นับถือศาสนาใด ๆ	13	1.04
ไม่ระบุ	37	2.96
รวม	1,250	100.00

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	247	19.76
สมรส	921	73.68
หม้าย หย่าร้าง แยกกันอยู่	44	3.52
ไม่ระบุ	38	3.04
รวม	1,250	100.00

ลักษณะทั่วไปของตัวอย่าง (ต่อ)

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	333	26.64
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	379	30.32
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	93	7.44
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	332	26.56
สูงกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	72	5.76
ไม่ระบุ	41	3.28
รวม	1,250	100.00

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ/ลูกจ้าง/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	168	13.44
พนักงานเอกชน	167	13.36
เจ้าของธุรกิจ/อาชีพอิสระ	267	21.36
เกษตรกร/ประมง	174	13.92
รับจ้างทั่วไป/ผู้ใช้แรงงาน	201	16.08
พ่อบ้าน/แม่บ้าน/เกษียณอายุ/ว่างงาน	209	16.72
นักเรียน/นักศึกษา	19	1.52
พนักงานองค์กรอิสระที่ไม่แสวงหากำไร	2	0.16
ไม่ระบุ	43	3.44
รวม	1,250	100.00

ตารางที่ 8 แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	148	11.84
ไม่เกิน 10,000	304	24.32
10,001 – 20,000	293	23.44
20,001 – 30,000	178	14.24
30,001 – 40,000	81	6.48
40,001 ขึ้นไป	117	9.36
ไม่ระบุ	129	10.32
รวม	1,250	100.00